

Ullensaker kirkelige fellestråd

- Avsender: Ullensaker kirkelige fellestråd
- Høringsinstans: Kirkelig fellestråd og menighetsråd med fellestrådsfunksjoner
- Ønsker å ta stilling til høringen: **JA**

Avgitte svar

Lovens formål og medlemskapsspørsmål

1. Dagens tre lover erstattes av én felles lov om tros- og livssynssamfunn

jf. kap. [6](#), [8](#), [18](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Prinsipielt rett som følge av skillet mellom stat og kirke, samtidig som et rettssubjekt får definere innhold og oppgaver til ett annet. Gir en (utilsiktet?) ubalanse og sentralisering av kirken.

2. Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunnene

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det fremlagte lovforslaget reduserer omfanget av de kirkelige formålene som staten ser som sitt ansvar å finansiere. Det tar vekk kravet om fellestråd og dermed kravet til administrativ kompetanse i kirken. Dette er vi ikke enige om.

3. Loven skal definere tros- og livssynssamfunn som "sammenslutninger for felles utøvelse av en religiøs tro eller et sekulært livssyn"

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

4. Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves

jf. [kap. 18](#) og [§§ 2](#) og [3](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Dette vil ta bort muligheten for å omme i kontakt med familier for å tilby dåp/trosopplæring.

Registrering og tilskudd

5. Det settes som krav for registrering av tros- og livssynssamfunn at samfunnet må ha mer enn 500 medlemmer som har fylt 15 år

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Ønsker ikke å tvinge trossamfunn til å innordne seg tilskuddsordninger. Antallet settes lavere.

6. Lovens antallskrav kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Men ikke kun av økonomiske hensyn.

7. Det gis hjemmel i loven for at antallskravet kan fravikes i helt særlige tilfeller

jf. [kap 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

8. Et samfunn må være registrert for å ha krav på tilskudd og for å kunne tildeles vigselfrett, jf. kap. 7 og 19 og §§ 3 og 4 og forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd.

jf. [kap. 7](#) og [19](#) og [§§ 3](#) og [4](#)

forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det ligger lange tradisjoner bak og det fungerer godt med statlig prøving og tilsyn.

9. Staten skal overta kommunenes finansieringsansvar for tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke

jf. [kap. 13](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

En forenkling av kommunens finansieringsordning kan aksepteres men det handler også om samhandling mellom kommune og trossamfunn.

10. Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes etter antallet medlemmer i samfunnet over 15 år

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Barn er en viktig del av trosopplæring og kirken.

11. Satsen for tilskudd per medlem i tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal reguleres årlig i samsvar med endringene i statens tilskudd til Den norske kirke

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

12. Tilskudd til investeringer av Den norske kirkes kirkebygg fra før 1900 skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det kan ikke være årstallet som bestemmer. Mange viktige kulturbygg er bygget etter 1900 og fastsettelse må være på et annet grunnlag.

13. Tilskudd til oppgaver Den norske kirke utfører på vegne av det offentlige skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

14. Tilskudd til utgifter som følger av Den norske kirkes særlige stilling skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

I utgangspunktet enig men det er viktig at det sikres tillit til tilskuddsordningen med økonomisk likebehandling

15. Samfunn skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet

jf. [kap. 15](#) og [§ 6](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

16. Det skal overlates til fylkesmannen å treffe vedtak om registrering og tilskudd etter loven og å føre tilsyn med virksomheten

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

17. Fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den norske kirke

18. Særskilte bestemmelser som kun retter seg mot Den norske kirke (kirkelig rammelov) skal gis i et eget kapittel i den nye trossamfunnsloven

jf. [kap. 8](#) og [§§ 8 – 16](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

19. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse

jf. [kap. 8](#) og [§§ 10 og 11](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Loven gir to likestilte rettssubjekt, kirkemøtet og sognet. Så får Kirkemøte alt ansvar for innhold og myndighet samtidig som de slår fast at sogn, prosti og bispedømme skal

bestå som struktur.

20. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om kirkebygg

jf. [kap. 8](#) og [§ 13](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Bryter med prinsippet om at den som eier skal bestemme over det man eier.

21. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om, og med hvilke unntak og særregler, forvaltningsloven, offentlighetsloven og arkivloven skal gjelde for kirken

jf. [kap. 8](#) og [§ 16](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

En må sikre åpenhet og ryddighet i en organisasjon som kirken. Viktig at det også sikres i forhold til gravferdsforvaltningen som utføres på vegne av det offentlige.

22. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette om medlemmer av kirken skal betale medlemskontingent

jf. [kap. 10](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

23. Bestemmelsene om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres

jf. [kap. 8](#) og [§ 9](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Ubalansen i lovforslaget må utjevnes. Lokalkirke er folkekirke og makt og myndighet beholdes lokalt. Videreføre fellesråd, evt på prostinivå, bispedømme blir fjernt og stort.

24. Mener du at Den norske kirke skal finansieres ved at a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre, eller b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke?

jf. [kap. 9](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre.	☒ Viktig	<i>Med en videreføring av tilskudd til trosopplæring, diakoni, kirkemusikk, driftskostnader til fellesråd og kontorhold prest.</i>
☐ b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke.	☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	

Vigselsrett, gravplassdrift og andre spørsmål

25. Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13.

jf. [kap. 19](#)
forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ Enig	☒ Viktig	
☐ Uenig	☐ Ikke viktig	
	☐ Ingen oppfatning	

26. Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og –forvaltning skal videreføres som normalordning, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)
forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?
☒ Enig	☒ Viktig
☐ Uenig	☐ Ikke viktig

☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Gravferdsansvaret utføres på en god måte også overfor andre trossamfunn.

27. Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Kun ved grovt mislighold. Mange uavklarte spørsmål i forhold til eiendomsrett gravlunder som er sognets eiendom.

28. Det ansvaret bispedømmerrådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Kommentarer

Rettssubjektet og de kirkelige strukturene: Lovutkastet fastslår at både sognet og Kirkemøtet (KM) skal være rettssubjekt. Med dagens ordning innebærer det ca. 1200 retts subjekter på lokalt nivå og ett på nasjonalt nivå. Samtidig sier fremlegget at alle avgjørelser om organisering og oppgavedeling skal gjøres av kirkemøtet. I dag har det det lokale retts subjektet (sognet) en egen paragraf om ansvar og oppgaver, og blir ikke tildelt oppgaver utover å organisere gravferdsvirksomhet. (Som fellesrådene gjør) I praksis innebærer det at KM har myndighet til å ikke gi sognene noen form for oppgaver og myndighet og det gir en åpenbar ubalanse mellom lokal og sentralkirke. I realiteten en svært sterk sentralisering av DnK. I tillegg er ikke lovforslaget tro mot sin egen intensjon om at KM skal bestemme organiseringen selv ved at det i fremlegg til §15 står at «hvert sogn skal være betjent av prest, hvert prosti av prost og hvert bispedømme av biskop» Her ligger allerede klare føringer og låser langt på vei dagens struktur. Fellesrådet er ikke nevnt og dermed ikke lovpålagt. Fellesrådene er i dag arbeidsgiver for 6 500 ansatte med lønns og pensjonsrettigheter og forvalter 75 % av kirkens økonomi. Det er omfattende avtaleverk mellom fellesråd, kommuner og andre juridiske relasjoner. I tillegg til alle de valgte i menighetsråd og fellesråd. Dette tilsier at tidsrammen til å få ny lov tredd i kraft fra 01.01.2020 er urealistisk. Sognet som i dag også er juridisk rettssubjekt er satt sammen av to likeverdige organer på samme forvaltningsnivå, menighetsråd og fellesråd og forskningsstiftelsen IRIS har konkludert med at ordningen har vært en suksess ved at kirken har blitt en profesjonell aktør innen personal, økonomi, bygg og gravferdsforvaltning. Nettverk for fellesråd (NKF) mener det bør åpnes for en full gjennomgang av kirkens organisering inklusiv prestetjenesten og felles arbeidsgiverlinje. Finansiering og økonomi «Skal du endre en organisasjon skjer det lettest via økonomi» slik også med kirken og derfor vil kirkens økonomi være avgjørende for hvilken kirke vi ønsker i fremtiden. Stortinget har sagt det skal være en landsdekkende folkekirke. I høringen ligger det to alternativer til finansiering og departementet har ikke konkludert mellom: a) Dagens ordning med delt ansvar mellom stat og kommune b) All offentlig finansiering fra staten. I begge alternativene gis KM anledning til medlemsavgift. Begge alternativene vil endre balansen mellom det lokalkirken og nasjonalkirken, og sentralisere makt. Særlig siden sognet er lovfestet men uten innhold og oppgaver. Fellesrådet som struktur blir tatt bort og ikke erstattet med krav til finansiering av mange av oppgavene. Totalt sett vil overføringene bli lavere fordi konkrete mål som undervisning/trosopplæring, konfirmantarbeid, diakoni, kirkemusikk og administrative

ressurser er tatt ut av loven. En folkekirke har et oppdrag utover å være et trossamfunn. Folkekirken er en samfunnsaktør i lokalsamfunnet og har kompetanse og ressurser som kommunen ikke har. Tilknytting til kirkebyggene og gravplassene går langt forbi et medlemskap i DnK noe som viser seg ved høytider, når ulykker rammer eller andre særlige situasjoner. Dette alene tilsier at kommunal finansiering er naturlig. Det er også urovekkende at departementet i en tid hvor man søker å legge oppgaver fra staten til kommuner og regioner ønsker å gå motsatt vei for kirken. En helstatlig finansiering av kirken vil sentralisere ved at all myndighet og makt legges sentralt. KM er ikke «politisk» sammensatt og har ingen tradisjon for stor debatt om avgjørelser. Det er ikke bygd opp et demokratisk system som ivaretar fordelingsspørsmålene. Pr. i dag varierer tilskuddene til kirken ut ifra lokale hensyn og vilje til prioritering. Dersom staten skulle ta utgangspunkt i en sats pr. medlem ville det innebære kroken på døra for små menigheter. I dagens ordning med overføringer fra kommunen ligger det et ukjent beløp utenfor §15 til kirken etter hva kommunene har av ønsker og behov, og ved statlig finansiering og sentralstyring vil det i realiteten være et dødsstøt til stortingets ønske om folkekirke. Kirkebygg Lovforslaget holder fast ved at sognet eier kirkebygget men at det overlates til KM å bestemme over forvaltningen. Det gir en sentralisert eiendoms forvaltning og bryter med prinsippet om at «den som eier også må styre» At en modell etter Statsbygg og Forsvarsbygg er bedre en lokal forvaltning er ifølge KA en uriktig og udokumentert påstand. Gravferdsforvaltning Lovforslaget viderefører et kirkelig gravferdsansvar som hovedmodell og at det er sognet sitt ansvar. Forslaget sier at det er KM som bestemmer hvilket organ som skal sende inn budsjettforslag og forvalte gravferdsvirksomheten. Det nye er at loven åpner for at kommunen kan søke Fylkesmannen om å overta og de kan gjennom enkeltvedtak gi de det ansvaret uten at kirken nødvendigvis er enig. Hvordan dette skal gjøres i forhold til eiendomsrett osv. er ikke utredet.